

Dolina Śmierci w Jakucji

10 sierpnia 2017

Krater Patomski znów jest tematem omawianym przez uczonych i geologów amatorów. Rozpatrywane są nowe wersje pochodzenia tego zagadkowego zjawiska przyrodniczego. Dyskusje wybuchły po niedawnej prezentacji książki zatytułowanej „Krater Patomski. Badania naukowe w XXI wieku”.

Krater Patomski – to stożek składający się z pogruchotanych głazów wapnia, na zboczu góry Łańcucha Patomskiego na Syberii, na północy obwodu irkuckiego. Wysokość stożka wynosi około 40 metrów, a jego przekrój stanowi 160 metrów. W środku leju znajduje się górka o wysokości do 12 metrów. Sumaryczna objętość stożka szacowana jest na 230-250 tysięcy metrów sześciennych. Miejscowi mieszkańcy nazywają to miejsce Gniazdem Ognistego Orła.

Dyrektor obserwatorium astronomicznego Uniwersytetu Irkuckiego Siergiej Jaziew powiedział, że „Krater Patomski po 1949 roku, kiedy został on znaleziony, badało 8 wypraw naukowych, z tego 5 już w naszym stuleciu. W najnowszych badaniach wzięło udział ponad 20 naukowców, których zainteresowania zawodowe związane są z geologią, geomorfologią, geochemią, dendrochronologią, astronomią i fizyką jądrową. Ale dotychczas ewentualne pochodzenie obiektu wywołuje dyskusje”.

Według uczonego, w tej chwili całkowicie wykluczono wersję pochodzenia meteorytowego krateru, teraz rozpatrywane są jedynie hipotezy endogeniczne. Na przykład, istnieje założenie, że jest to wulkan, który zatrzymał się na zawsze w swym rozwoju. „Rozżarzony strumień gazu wyparł grunt, lecz do erupcji nie wiadomo czemu nie doszło, wyjaśnił Siergiej Jaziew.

Inna hipoteza zakłada, że jest to swego rodzaju kriowulkan, który powstał w warunkach wiecznej marzłoci. Sezonowe topienie

się i zamarzanie lodu mogło spowodować potężne uderzenie wodne, które spowodowało takie zniekształcenie terenu.

Istnieje hipoteza, która zakłada, że krater powstał w wyniku wybuchu metanu w podziemnym pojemniku. Nawet sugeruje się, że jest to komin kimberlitowy w procesie kształtowania się! „Przy wydobywaniu diamentów mamy do czynienia z już ukształtowanymi kominami, nikt nie wie dokładnie, jak przebiegał proces ich powstawania”, – podkreślił Siergiej Jaziew.

Dla dokładniejszego sprecyzowania tego, jakie procesy mianowicie doprowadziły do pojawienia się tego unikalnego obiektu geologicznego, konieczne jest wiercenie szybów badawczych. Tylko w ten sposób można uzyskać dane odnośnie budowy wewnętrznej krateru Patomskiego. Jednak na razie uczeni nie mają takiej możliwości.

„Myślę, że odkrycie tajemnicy krateru Patomskiego powinniśmy zostawić naszym potomkom” – powiedział Siergiej Jaziew.

Źródło: Nautilus.org.pl